

Příprava na 9. seminář OVp109 Občan a právo

Soustava soudů. Řešení sporů v právu.

Kontrolní teoretické otázky k 9. semináři

1. Uvedte způsoby řešení sporů v právu.
2. Vysvětlete pojem soudní moc a soud.
3. Jaké druhy soudnictví znáte? Vymezte stručně jejich pravomoc.
4. Vysvětlete pojmy pravomoc a příslušnost soudu.
5. Uvedte, co to je kompetenční spor a kdo vyřeší tento spor.
6. Co to je článek soudní soustavy? Kolik článků má naše soudní soustava?
7. Co to je instance (stupeň)? Co znamená jednoinstančnost a dvouinstančnost řízení? V ČR je řízení jednoinstanční, nebo dvouinstanční? (pozor, docela chyták tato otázka)
8. Jak se nazývá okresní soud v městě Brně? A jak se nazývají okresní soudy v městě Praze?
9. Kdo rozhoduje ve většině případů v 1. stupni? Kdy je možné rozhodovat u krajských soudů v 1. stupni?
10. Co rozumíte pod pojmy věcná, místní a funkční příslušnost? V souvislosti s tím uveďte, co to je obecná místní příslušnost, fakultativní místní příslušnost, obligatorní místní příslušnost, prorogace a delegace.
11. Jaké je základní pravidlo pro určení místní příslušnosti u civilních soudů? A jaké je základní pravidlo pro určení místní příslušnosti u trestních soudů? Je tomu tak i u mladistvých?
12. Co to je odvolání a co dovolání? Znáte i jiné mimořádné opravné prostředky?
13. Vysvětlete pojmy soudce, samosoudce, senát, kolegium, přisedící.
14. U kterých řízení jsou přítomni přisedící?
15. Kde sídlí Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, Ústavní soud? A kde jsou vrchní soudy?
16. Vysvětlete pojmy z trestního práva: mladistvý, podezřelý, obviněný, obžalovaný, odsouzený, trestný čin, obžaloba, návrh na potrestání, provinění, orgány činné v trestním řízení, rozsudek, usnesení.
17. Vysvětlete pojmy z civilního práva: žaloba, žalobce, žalovaný, rozsudek, usnesení.
18. Uveďte, kde je upraveno řízení před správními orgány a kde před správními soudy.
19. Vymezte strukturu soudů ve správním soudnictví. Co to je kasační stížnost?
20. Charakterizujte roli Ústavního soudu ČR. Jaké místo zaujímá v soustavě soudů ČR?
21. Uveďte, o čem Ústavní soud rozhoduje.
22. Vysvětlete pojmy související s Ústavním soudem: plénum, senát, nález, usnesení, disent, soudce zpravodaj, negativní zákonodárce.
23. Jaké spory rozhoduje Evropský soud pro lidská práva a kde sídlí?
24. Jaká je podstata rozhodčího soudnictví? Jsou rozhodčí soudy orgány veřejné moci?

Příklad 1

Rozhodněte, který soud je pravomocný k řešení následujících sporů a situací – civilní, trestní, správní, nebo ústavní?

- a) spor o nezaplacení kupní ceny za sekačku na trávu, kterou nezaplatil pan Zahrádka
- b) spor o nezaplacení kupní ceny za cihly, které nakoupil jednatel s.r.o., pan Zvoneček, za účelem podnikání od jiného podnikatele
- c) stavební úřad nevydal stavební povolení, i když jej vydat měl
- d) pan Řezník zastřelil svého kamaráda kvůli drogám
- e) zrušení politické strany

- f) DPMB žaluje pana Fera, který jel „na černo“ a jízdné dodnes neuhradil
- g) paní Tichá si stěžuje na to, že větve ze zahrádky sousedky, paní Stromové, přesahují na její zahrádku, přičemž paní Stromová odmítá větve ořezat kvůli přirozenému růstu stromů
- h) pan Švarc dostal údajně neoprávněnou výpověď v práci
- i) Kamil ukradl v obchodě šperk v hodnotě 20 000 Kč (nejedná se o přešupek)
- j) tentýž Kamil nezaplatil pokutu za špatné parkování (pouze přešupek, nikoliv trestný čin)
- k) panu Chudákovi nebylo soudy garantováno ústavní právo na ochranu vlastnictví, a navíc bylo v jeho případě porušeno právo na spravedlivý proces
- l) rozvod manželství Nováků
- m) matrika v Brně nezapsala údaje o změně osobního stavu, na což měla daná osoba nárok
- n) náhrada škody, kterou Vám způsobí pan Nešika, který Vám zlomí nohu a lyži při lyžování

Příklad 2

Uveďte, s pomocí přílohy k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů, který konkrétní soud v rámci ČR bude příslušný rozhodovat níže uvedenou věc v prvním stupni, který soud bude rozhodovat o odvolání a který soud bude rozhodovat o dovolání.

- a) kde budete žalováni Vy, jako fyzické osoby, pokud se dopustíte sporu, který řeší civilní soudy?
- b) pan Neplatič (bydliště v Zátoru) neplatil při výletě v Brně jízdné, které dodnes neuhradil, proto DPMB pana Neplatiče žaluje
- c) společnost Do škol, s.r.o., se sídlem v Přehvozdí, dodala židličky a stoly do školy v rozporu se smlouvou, proto škola (v Kolíně) žaluje společnost
- d) společnost Do škol, s.r.o., se sídlem v Přehvozdí, nejenže špatně dodává vybavení do škol, ale také se dopustila pomluvy jiné společnosti (jejího názvu a pověsti) se sídlem a místem podnikání v Kutné Hoře (pozor, v 1. stupni rozhoduje krajský soud)